

Plaatselijk Belang Glimmen
info@pb-glimmen.nl

Aan:

College van Burgemeester en Wethouders en de Raadsleden van de Gemeente Tynaarlo,
Commissaris van de Koning, Gedeputeerden en Leden van Provinciale Staten van Drenthe en
Groningen

*In afschrift aan Minister van Infrastructuur en Waterstaat, College van Burgemeester en Wethouders
en de Raadsleden van de Gemeente Groningen, Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde,
dhr. Ruud Sondag interim CEO en dhr. Rob Carsouw CFO Schiphol Nederland*

Glimmen, 5 december 2023

**Betreft: Vliegveld Eelde / Reactie op het voorstel van nachtvluchten in het nieuwe
luchthavenbesluit en overlast van lesvluchten boven dorp Glimmen / Uit onderzoek blijkt grote
weerstand onder inwoners**

Geachte lezers,

Hierbij ontvangt u een reactie van Plaatselijk Belang Glimmen op het voorstel van Groningen Airport Eelde (GAE) ter voorbereiding op het luchthavenbesluit met betrekking tot uitbreiding van de nachtvluchten. Uit onze reactie zal blijken dat de inwoners van Glimmen door het vliegveld niet worden gehoord, dat het in opdracht van het vliegveld gehouden omwonenden-onderzoek niet is uitgevoerd onder direct omwonenden en dat uit eigen onderzoek blijkt dat grote weerstand onder inwoners bestaat. Tevens betreft dit een verzoek en melding van overlast met betrekking tot de lesvluchten boven Glimmen.

Plaatselijk Belang Glimmen vertegenwoordigt de belangen van de inwoners van het dorp Glimmen en de directe leefomgeving. Glimmen ligt exact onder de aanvliegroute van Groningen Airport Eelde op luttele kilometers van het vliegveld en de inwoners worden daarmee rechtstreeks geraakt door de werkwijze en de plannen van het vliegveld.

Het dorp Glimmen kenmerkt zich door de groene ligging in het unieke Nationale Park Drentsche Aa en de rijke cultuurhistorische omgeving. In algemene zin verhouden Glimmenaren zich op een redelijke en genuanceerde wijze tot het naastgelegen vliegveld. Recentelijk zijn echter twee knelpunten ontstaan in relatie tot het vliegveld, namelijk het voornemen om de nachtvluchten uit te breiden en de forse toename van overlast gevende vluchten van lesvliegtuigen. Grootste pijnpunt op dit moment is dat de inwoners zich op geen enkele wijze gehoord voelen door GAE.

Om GAE de ruimte te geven de toekomstplannen voor het vliegveld toe te lichten en tevens de vele signalen van Glimmenaren van overlast gevende lesvliegtuigen en onrust over de voorgenomen uitbreiding van nachtvluchten te bespreken, heeft de werkgroep verkeer van Plaatselijk Belang Glimmen samen met de directie van GAE op 2 oktober jongstleden een informatieavond belegd.

Aangezien in de eerste bijeenkomst niet alle punten voldoende zijn behandeld, is mede op verzoek van de vliegveld directie ter plaatse afgesproken om een tweede avond te organiseren. Deze heeft plaatsgevonden op 4 december jongstleden. Daarbij moet worden vermeld, dat de vliegveld directie bij nader inzien zich voor de tweede bijeenkomst heeft teruggetrokken en niet is komen opdagen.

De teleurstelling onder dorpsgenoten was groot dat de directie van GAE ondanks de eerder gedane toezegging niet aanwezig wilde zijn op de tweede bijeenkomst over het vliegveld, terwijl de grote zorgen en ervaren overlast van de inwoners van Glimmen bij het vliegveld bekend zijn. Ook de vertegenwoordiger van het onafhankelijke Meldingenloket vliegverkeer GAE, waar omwonenden van het vliegveld klachten kunnen indienen, was niet aanwezig. Plaatselijk Belang Glimmen wilde graag voorlichting voor de inwoners over de functie en werking van dit Meldingenloket. Opvallend is dat de vertegenwoordiger van het onafhankelijke Meldingenloket aangaf zonder toestemming van de directie van het vliegveld niet aanwezig te kunnen zijn, hetgeen op gespannen voet staat met de onafhankelijke status.

Verruiming vliegtijden naar nachtelijke uren en daarmee verkorting nachtrust naar 6 uren

Er is grote zorg onder inwoners over de door de vliegveld directie gewenste verruiming van de openingstijden tot in de nachtelijke uren. Het is onaanvaardbaar en niet passend om in een rustieke omgeving de openingstijden te gaan verruimen en grote commerciële vliegtuigen om 06.00 uur 's morgens tot 24.00 uur 's nachts over het dorp Glimmen te laten vliegen. Hierdoor wordt de nachtrust van alle Glimmenaren en omwonenden onnodig gestoord. Het moge bekend worden verondersteld dat een verstoorde nachtrust negatieve gezondheidseffecten heeft en vanwege deze reden dus ook elders in Nederland niet plaatsvindt.

De volgende argumenten zijn op beide informatie avonden besproken:

- Grote commerciële vliegtuigen met circa 80 db aan geluid tot 24.00 uur en vanaf 06.00 uur over het dorp laten vliegen gaat de inwoners uit de slaap halen en druist tegen de Luchtvaartnota 2020-2050 in. Uitbreiding van de nachtelijke vliegtijden zal ertoe leiden dat voor Glimmen (en Donderen) een discutabele unieke situatie in Nederland zal gelden namelijk dat van de inwoners van dit gebied kennelijk de nachtrust wel mag worden verstoord, waar dat elders wordt teruggedrongen.
- Het RIVM heeft onderzocht en vastgesteld, dat verstoring van de nachtrust zeer slecht is voor de gezondheid.
- Het cultuurhistorische dorp Glimmen ligt midden in Nationaal Park Drentsche Aa, met stilte gebieden.
- Het vliegveld heeft gedurende de dag alle ruimte om vliegtuigen te ontvangen of te laten vertrekken. De huidige openingstijden zijn daarvoor ruim voldoende.
- De huidige trend:
 - De luchtvaartnota 2020-2050 dringt aan op het terugdringen van nachtvluchten.
 - Schiphol baas Sondag geeft in een interview van 19 november jongstleden aan nachtvluchten voor Schiphol te willen schrappen.
 - Schiphol heeft nu al geen nachtvluchten over woon/dorpskernen.
 - Rotterdam heeft een luchthavenbesluit op basis van terugdringen geluidshinder en terugdringen nachtvluchten.
- Schade aan oeroude en unieke natuur van het Nationaal Park Drentsche Aa.
- De economische waarde van de omgeving holt achteruit bij nachtvluchten: denk aan onder andere waardedaling huizen, rustzoekende gasten bij B&B's blijven weg.
- Vliegveld Eelde is een vliegveld dat zonder tientallen miljoenen euro's steun niet rendabel is. Het argument van de vliegveld directie, dat "het moet voor het businessmodel" kan nooit aan de orde zijn als daarbij de gezondheidsbelangen van burgers en de waarde van de natuur zo met voeten worden getreden.

Draagvlakonderzoek niet gericht op rechtstreeks omwonenden

Het bureau Kantar heeft in opdracht van GAE een draagvlakonderzoek uitgevoerd. Daaruit kwam als resultaat, dat slechts 7% van de omwonenden een bezwaar heeft tegen de nachtvluchten (zie bijlage 5 van Strategieplan GAE 2024-2033). Eigen onderzoek op Glimmen.net bij 500 van de circa 1200 volwassen inwoners geeft aan dat 94% tegen nachtvluchten is. Van de overige 6% geeft een deel aan geen mening te hebben.

Op de tweede informatie avond heeft een deskundige op basis van een analyse aangegeven, dat Glimmenaren en andere omwonenden in het geheel niet als omwonenden zijn meegenomen in het Kantar onderzoek.¹ Er zijn in het draagvlakonderzoek van Kantar met betrekking tot omwonenden postcodes gebruikt van bewoners, die zover van het vliegveld afliggen, dat zij überhaupt nooit een vliegtuig horen (zie bijlage 1). De directeur van het Bureau Kantar is uitgenodigd bij de tweede informatie avond op 4 december om commentaar te geven. Hij wilde alleen komen als hij toestemming zou krijgen van directie GAE, hetgeen op gespannen voet staat met de onafhankelijke status van het bureau. De directeur is niet komen opdagen. Tijdens de tweede avond is gevraagd aan de ruim 70 aanwezigen wie aan een draagvlakonderzoek heeft deelgenomen. Niemand van de aanwezigen bleek gevraagd te zijn.

Op basis van de genoemde argumenten en een discutabel draagvlakonderzoek zijn wij daarom van mening dat het onacceptabel is om in de huidige tijd van vermindering van onnodige hinder nachtvluchten toe te staan.

Plaatselijk Belang Glimmen maakt zich voorts grote zorgen dat de ambities van GAE zich richten op overloop van Schiphol. Verdere uitbreiding van de vluchten en daarmee gepaard gaande overlast voor inwoners en kwetsbare natuur zal op grote weerstand stuiten. Het is onacceptabel dat daar waar een landelijke trend zichtbaar is om meer rekening te houden met de belangen van omwonenden, dit niet voor de inwoners van Glimmen en omgeving zou gelden.

Lesvliegen over het dorp Glimmen

Het beleid van het vliegveld is om in principe geen lesvliegtuigen over de dorpskernen te laten vliegen. In de afgelopen jaren hebben we echter een enorme toename meegemaakt van lesvliegtuigen over Glimmen in strijd met het eigen beleid van het vliegveld (zie bijlage 2).

Observaties zijn:

- De toename van lesvliegtuigbewegingen bij vliegveld Eelde in de afgelopen drie jaren betreft circa 600%.
- Er is gevlogen met een verouderde vloot van lesvliegtuigen op loodhoudende brandstof. Dit betekent veel uitstoot en veel lawaai.
- Het is onacceptabel dat dagelijks lood wordt uitgestoten boven Glimmen en de dorpschool waar onze kinderen buiten spelen; er is geen veilige ondergrens voor loodhoudende benzine wat betreft de gezondheidseffecten voor kinderen. Er zijn zorgen bij de directie en ouders van de basisschool over de uitstoot en het lawaai. Dat de gezondheid van de inwoners van Glimmen en omgeving, inclusief de opgroeiende kinderen, op geen enkele wijze wordt meegewogen in de besluitvorming, is ronduit stuitend.
- Ook de natuur van ons Nationale Park Drentsche Aa is een stille getuige van aantasting.

¹ De postcode van Glimmen, 9756, is evenals de postcodes van andere direct aan het vliegveld grenzende dorpen van het "omwonenden"-onderzoek uitgesloten.

- De leefbaarheid, gezondheid en het woongenot zijn onder druk komen te staan door deze lesvluchten. Een versterkend effect is daarbij dat met name veel wordt gevlogen bij mooi weer wanneer iedereen buiten of in de tuin is.
- In de dorpskern Glimmen wordt veel gezond bewogen op het voetbalveld, de tennisbaan en anderszins. Dit verhoudt zich bijzonder slecht tot de intensieve dagelijkse schadelijke uitstoot boven het dorp.
- Plaatselijk Belang is met onder andere de gemeente Groningen actief bezig om de leefbaarheid en het leefplezier in het dorp te vergroten. Er wordt in het kader van gezond bewegen samen met de Gemeente Groningen aan een groot project “Beweegroute Glimmen” gewerkt, waarbij geen overlast gevende lesvliegtuigen passen.
- Glimmen is een cultuurhistorisch dorp, dat in het Nationaal Park Drentsche Aa ligt met een oeroud en uniek landschap.
- De gasten van B&B’s klagen steeds meer over het lawaai van lesvluchten.
- De lesvluchten verstoren de rust van recreërende bezoekers in de natuur van het Nationaal Park Drentsche Aa.
- De lesvliegtuigen leveren nauwelijks geld op voor het vliegveld en kunnen overal in de wereld oefenen.
- De door het vliegveld voor 2024/2025 aangekondigde overgang naar modernere lesvliegtuigen op kerosine geeft nog steeds fijnstof als uitstoot.
- De meeste lesvliegtuigen vliegen op zicht en kunnen over de A28 opstijgen en dalen.
- De directie van GAE en KLM Flight Academy hebben geen oor voor bezwaren en oplossingsrichtingen vanuit het dorp, zo bleek tijdens de eerste avond over het vliegveld.

Wij vragen u daarom als aandeelhouder mee te helpen aan de oplossing om geen lesvluchten meer boven Glimmen toe te staan in lijn met andere bewoonde gebieden.

Maatschappelijke waarde

Daarnaast rijst bij Plaatselijk Belang Glimmen de grote vraag waarom deze vliegschool van KLM en Martinair sinds 2020 naar Vliegveld Eelde is verplaatst. Wiens belang wordt hierbij gediend? Dit zorgt onnodig voor veel schadelijke uitstoot en lawaai-overlast boven het Nationaal Park Drentsche Aa en doet alleen maar afbreuk aan de maatschappelijke waarde van het noorden. De (gezondheids)belangen van de mens en het behoud van de unieke natuur moeten voorop worden gesteld en in de belangenafweging de doorslag geven. Overigens heeft het Nationaal Park Drentsche Aa met de vele recreatiemogelijkheden ook een belangrijke economische waarde als grote toeristische trekpleister. Het moge duidelijk zijn dat een groot aantal vliegbewegingen hierop negatieve impact heeft.

Samenvatting en conclusie

In Glimmen hebben wij vele jaren als goede burens met GAE naast elkaar geleefd. Twee veranderingen op dit moment geven veel irritatie in de burensrelatie. Ten eerste, het voorstel om uit te breiden met nachtvluchten tot 24.00 uur en vanaf 06.00 uur en daarmee verkorting van de nachtrust naar 6 uren. Ronduit stuitend is dat geen draagvlakonderzoek naar uitbreiding van de nachtvluchten onder de inwoners van Glimmen is gehouden, terwijl het vliegveld doet voorkomen dat omwonenden geen bezwaar zouden hebben. Uit eigen onderzoek blijkt dat 94% tegen uitbreiding van de nachtvluchten is. Ten tweede, de extreme en onnodige toename van lesvliegen over de dorpskern van Glimmen sinds de herfst van 2020. De loodhoudende uitstoot is schadelijk voor de gezondheid van natuur en mens, onder wie onze kinderen.

Glimmenaren voelen zich met betrekking tot beide punten niet gehoord door GAE. De uitgesproken zorg en ervaren overlast werden door GAE niet in ontvangst en daarmee niet serieus genomen. Ook werd helaas geen constructief gesprek gevoerd over mogelijke oplossingen. Dat GAE ondanks de eigen toezegging niet naar de tweede avond met inwoners wilde komen, past niet in deze tijd waarin een sterke wens bestaat om wel naar burgers te luisteren en samen naar acceptabele maatschappelijke uitkomsten te zoeken. Dat GAE de zorgen en wensen van direct omwonenden zo negeert, kan niet zonder gevolgen blijven.

Wij vragen u dan ook wijsheid te betrachten, daarbij de belangen van inwoners, onder wie onze kinderen en de natuur voorop te stellen en te zorgen dat wordt afgezien van nachtvluchten en van het lesvliegen over Glimmen. Wij verwachten dat net als elders in het land ook bij de besluitvorming over de toekomst van vliegveld Eelde rekening wordt gehouden met zowel de belangen van alle inwoners als de natuurlijke waarde van het gebied. Eerste stap is dat de zorgen en klachten van de inwoners en experts serieus worden genomen.

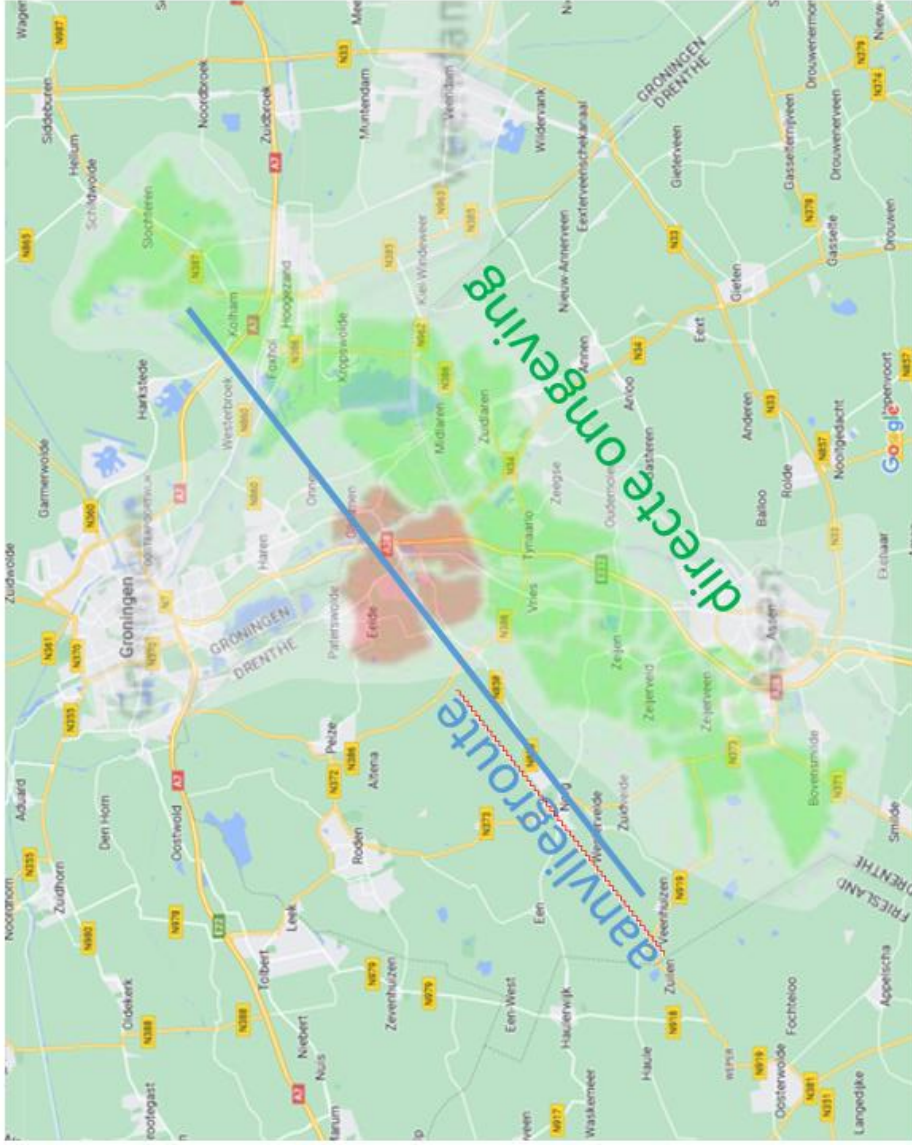
Graag ontvangen wij een bevestiging van onze reactie en erkenning van onze standpunten. Wij lichten onze reactie graag mondeling toe.

Hoogachtend,

Namens de werkgroep verkeer en het bestuur van Plaatselijk Belang Glimmen,

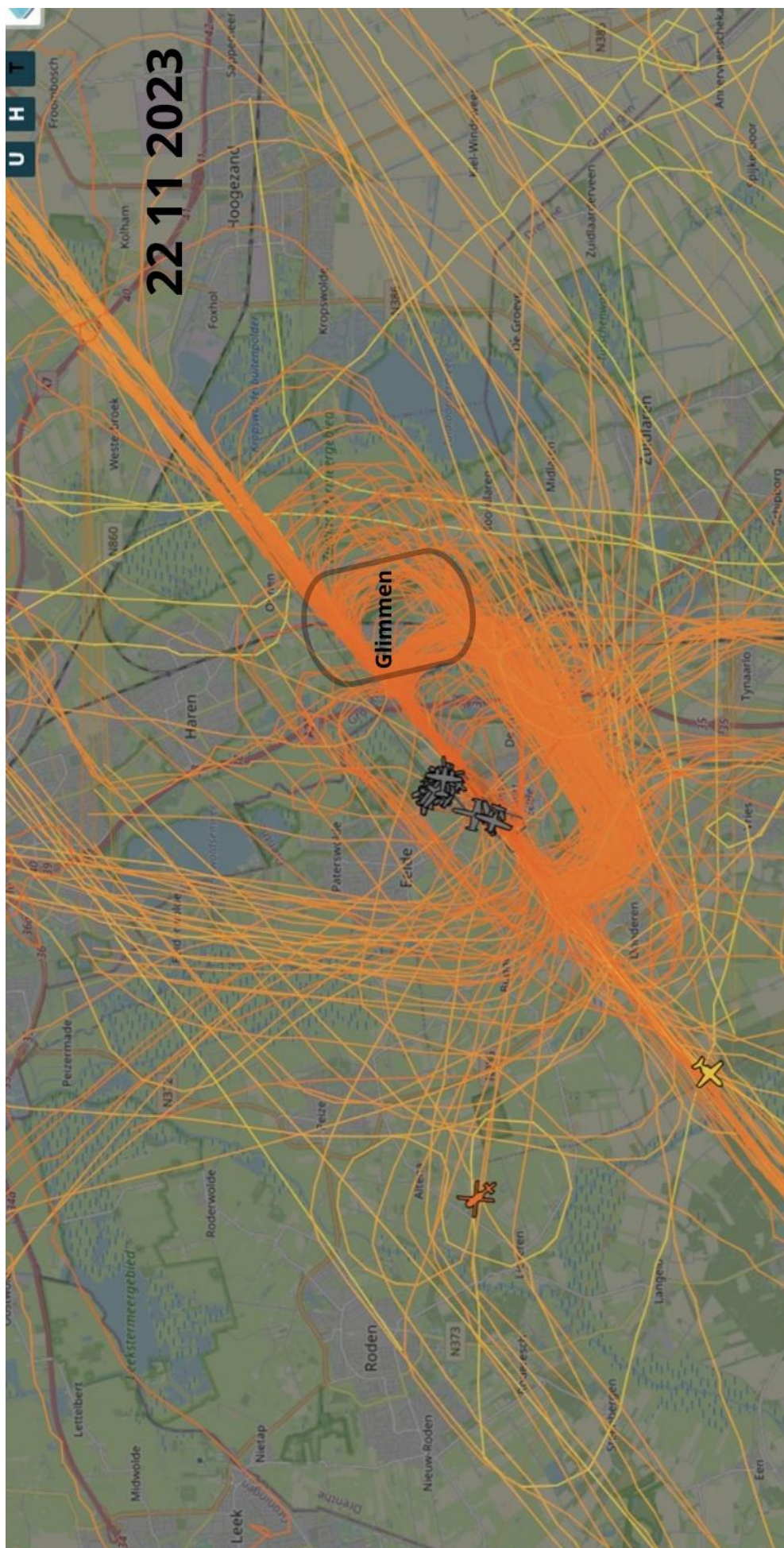

Directe omgeving volgens KANTAR

Niet in directe omgeving:

- Norg
- Bunne
- Donderen
- Yde
- De Punt
- Eelde
- Paterswolde
- Glimmen
- Onnen
- Haren

Bijlage 2